

# הדר פרק ששי עירובין

## סח.

### עין משפט נר מצוה

מו א מיי פ"ה מהלכות  
עירובין הלכך צ סג  
עין פ"ט פ"ח א"ח ס'  
שטו ספ"ק ה'  
מו ב ג מיי שט הל' ג  
וסמנ שט טור א"ח  
ס' שטו:  
מח ד ה מיי פ"ו מהל'  
טומלת מת הלכה ב  
סג עין רלח:

### רבינו הנגאל

מה הוא אינה דוחה את  
השבת אף אמירה לגוי לא  
תדחה את השבת. אמר לי  
ולא שני לך בין שבות  
דאית ביה מעשה, כגון  
מעשה, כגון אמירה לגוי.  
ואי מקנה להו דוד ריפתא  
לכני מבי ובעי ליה דוד  
מנייהו ולא היכי ליה  
בטל השיתוף. דתניא אחד  
מבין שביקש יין  
ושמן ולא נתנו לו בטל  
השיתוף. תנא אין  
משתתפין  
אוקמנא לבית שמאי  
לדית להו ביריה. והא  
דתניא משתתפין באוצר  
בבית הייל דאית להו  
ביריה, דתנן המת בבית  
ולו פתחים הרבה כולן  
שמיין. נפתח אחד מהן  
הוא טמא וכולן טהורין.  
חישב להוציא באחד מהן  
אם הוציא שיש בו ד' על  
או החיצול על פתחין כולן.  
יד שמיא ואומרים יחשוב  
בית שלא ימות המת. ובית  
הייל אומרים אין משתתפין  
המת. ש"מ לבית הייל  
שאתרו שמת חישב  
להוציא באחד מהן,  
תנבר כי הוא טהור מוכן  
והואו. ויהווא  
ינוקא דאישתתפין בשבת  
אומם המים החמים שהיו  
מוכנים לקטן למול אותו  
עליהן, אמר רבא ישאלו  
ל[ואמו], כלומר אם  
מרגשת בעצמה חולי  
שצריכה מים חמים נחים  
ליה לקטן גוי אבא אימיה.  
ואקשין ליה דרבא והא  
זקין לאימיה דקא אכלה  
קמן תמרי, כמו הבריאים.  
אמר להו לא סמכין  
הא דקא אכלה (קמא)  
קמן דאימין תובלה (קמא)  
דנקיט לה. כלומר קור  
הזקין בה ואוכלת בלא  
תיקון דעת, ואי אמרה  
צריכנא מים חמין מחמין  
לה. (רב) [רבא] היו לו ב'  
חצירות באחת היה יושב  
הוא וביתו ובני אדם  
יוצאין ובאין אצלו, ובני  
אדם אחרים עוד יש להם  
בתים באותה חצר  
ששוכנים בהן. ואחר מבני  
חצרי בא למול בנו בשבת  
הוא אישפיכן המימיה. אמר  
להו רבא הנינו ילי כלים  
לישב עליהן בחצירי  
האחרת והנשיים יושבות  
בה, ואכלו ואשב שם  
ואבטלו להם רשותי מו  
החצר ויטלו החמין שלי  
רימול עליהן הקטן. אמר  
ליה רבינא לרבא והאמר  
שמואל אין מבטלין מחצר  
לחצר. א"ל כר' יוחנן  
סבירא לי דאמר מבטלין  
רשות מחצר לחצר. אמר  
ליה ואי לא סבירא לך  
לשמואל לא צריכת  
למטבולי מחצר לחצר

**לשבות דלית ביה מעשה.** וא"ת דזהוהו ינוקא דלקמן דלמנר  
להו רבא נשילה לאימיה אי לריכא נתימיהו ליה אגב  
אימיה כי לא לריכא נמי וכו' לא היה נכרי בכל העיר שילמרו לו  
שיחס בשביל הקטן למולו וצפ"ק דגיטין (דף ט: ד"ה א"ע) פירשתי:  
**כיון דאי בעו מינאי ולא יתיבנא**

כ"הו. ר"ק לזיהר כשאלם עושה  
עירוב שאל יערב דבר שהוא מקפיד  
עליו כגון אומן דברים שתיקן לכבוד  
שבת או (י) אם יש לו ככר נהא שקורין  
גשטי"ל או פשטי"ל וכיוצא בזה דל"י  
בעו ליה מיניה ולא יתיב להו בטל  
עירוב: **ונקנני** א"הו מר רביעיתא  
דח"א בחביתא. נלכורה משמע לזקן  
שיתוף מצוי קאלמר דלעירובי חכירות  
בעי פת א"ע"ג דלמנ לקמן צפרק  
חלון (דף פ"ה). מלן שמעת ליה  
דלמנ פת אין מידי אחריתא לא ר'  
יהושע ה"ק"ל כר' יהושע לגבי ר"א  
דפליג עליה הסם ולקמן צפירקא \*  
צין ר"מ צין רבנן צפירא להו דעירובי  
חכירות אינו אלא צפת ולכורה הכי  
כולהו אמוראי דהיא שמתא הכי  
אית להו ואור"י ד"ל דהיא שמתא  
דחלל דהכא צפירא הוה ולא צבית  
דהא אמר לקמן צפרק כיצד משתתפין  
(דף פ"ה): דעירובי חכירות צבית  
שצפירא ושיטופי מבוואות צפירא  
שצמזמו ותרזייהו דוקא \* כמו שפירש  
לקמן (י) וכן הדין בצפול צבית שהיה  
שומץ עם שכניו לזה ציין כו' איירי  
ע"כ דמונח צפירא:  
**תניא אין משתתפין באוצר.** וא"ת  
ואצ"י כצ"ש דהא כצ"ש  
מסיק לה וי"ל דאצ"י לא חשיב הא  
דקאלמר רב אושעיא הא צ"ש הא  
צ"ה וקסבר אצ"י לא נחלקו צ"ש וצ"ה  
צדד זה דכמה פלוגתא דתנאי  
ואמוראי אשכחן לענין צריכה ועוד  
אומר ר"י דאצ"י הוה מוקים כולהו  
אליביה ולמפרע כולן תמאין דאין  
צריכה והוה מפרש (י) (כרעה) דמסיק  
צמסת צילה (דף י: ז' ז'): לטור את  
הפתחים מנחין ולהצא:  
**אמר רב אושעיא לא קשיא בי.**

**מה הוא שצו ואינה דוחה שבת.** ופ"י צמקוס מלוא כגון לשחוט  
פסחו כדמתן צפסימס צפרק אלו דברים (דף פ"ה): פ"י גברי  
**ברבני כרבנן.** כגון אמה ורבה דדייריתו ציה: מר. רבה אין כבודו  
לחזר על בני המצוי ולגבות השיתוף: אינהו. שאר בני המצוי לא

משגחי: **אקני להו.** משלי ריפתא  
בטלם צדיבורא דליכא טרמח ויהו  
כולן וזכין צו לשם שיתוף: כיון דאי  
**בעו מינאי.** אם אחד מהן היה לר"ך  
לאכול מן השיתוף והיה שאלו ממני  
אין יכולת צדי לומר משלי בכל  
שבת (י) לכן נמנע שאין בלגי להיות צו  
חלק גמור ונטול השיתוף: שציקס  
יין ושמן. משל שיתוף: רביעיתא  
**דחלל.** חומץ: צפירא. צפירא  
מחציתו דמידי דלית ביה קפידא  
הוא ועיקר שיתוף ציין כדלמנ צפירא  
פירקא (דף פ"ה): ויניח החכית צפירא  
ויסמון על רביעית שבה לשום שיתוף  
לזכור כל השנה כולה כשנימין שיתוף  
צפירא: אין משתתפין באוצר. צדד  
האזור כגון חכית של יין או פירות  
המכונסין אין סומכין על מה שצמקוס  
מסוס דאין צריכה אצורו של שיתוף  
וכי מסתפק ממנו איכא למימר אול  
ליה שיתוף: **כולן תמאין.** כל הכלים  
הגמזין צעזי האסקופה תמאין  
ואע"פ שאינם צהאל המת מפני  
שאין אנו יודעין באיזו פתח יוציאו  
ופתח שעתיד ילכא צו מיטמא מיד  
וטעמיה ליכא אלא הלכות טומאה הכי  
גמירי לה ואפ"י חלונות של טפח על  
טפח תמאין דכיון דכולן סתומין לא  
מוכחא מילתא צהי מפיך ליה: נפסח  
**אחד מהן.** ודאי צההוא מפיך ליה:  
פחות מנ' על ד' אינו חשוב להציל  
על השאר: **עד שלא ימות.** דלא  
נחתא להו טומאה אשאר פתחים אצל  
משיותם הוצר דבר דמקרא נמי  
אמרינן הוצר הדבר דמקרא נמי  
דעתיה לאפוקי צהאי פיתחא אלא  
נחתא להו טומאה ואפ"י כלים הצאין  
(א) (לשאר פתחים) שם לאחר מחשבה  
טמאין דכיון דנחתא להו טומאה מו  
לא סלקא מיניהו צמחשבה עד

(א) צפ"ס: א"ל מלן נשכר,  
ובע"ז ח"א צ"ה, צ"ה דף  
י. דף י: א' הלכות פ"ו מ"ג,  
א) נ"ע חוק צ"ק פ: ד"ה  
אמר לנכרי ומסופת עינין  
ח: ד"ה א"ע"ג ח"א צ"ה, א) [לעיל  
סד. ד"ה שמי"ס] ד) [לעיל  
סו: וסס נמקן], ח) [לקמן  
ע"ה:] א) [שבת קט"ג],  
א) [לקמן דף ט"ז:] ח) [דף  
ע"ה:] א) [כ"ד כ"ה אשע"ל]  
ע"ה צ"ה, א) [ועמות י"ג,  
וע"ה] א) [דף ע"ה].

### הגהות הב"ח

(א) נ"ב' דלית ביה מעשה  
(דהא מר וכו' אר"ס) ת"מ'  
ו"צ פ"א א' גרסי ליה וכן  
מוכח בתוספי' ד"ה  
לשבות: (ב) רש"י ד"ה כיון  
וכי לומר משלי בכל שבת  
כל כך נמנע: (א) "ה' עד  
שלא וכו' כלים הצאין (לשאר  
פתחים) ת"מ' ו"צ פ"א  
נמחק ורוב"ה ה"ה:  
(ד) תוס' ד"ה כיון וכו'  
לכבוד שבת או ככר נהא  
לז"ל ויטעו אס י"ו לו  
נמחק: (ה) ד"ה וקני כו'  
כמו שפירש לקמן. נ"ב' דף  
ע"ה ע"ב ד"ה צפ"ה צפ"ה:  
(ו) ד"ה אמר ר' אושעיא  
וכי סגו צמחשבה (ואור"י)  
וכי צמחשבה (ואור"י)  
ק"ה אומר ר"מ דרב  
השע"ל לחוד ורב אושעיא  
לחוד דהא גרסינן בבב  
הספירם רב השע"ל  
והתם גרסינן רב אושעיא  
ומנינו רב השע"ל א"ה  
צמחשבה: (ז) ב"ה  
דקאלמר רבי השע"ל  
דשפי וכו' ממינ רבי  
השע"ל וכו' נעם מינה  
ר' השע"ל: (ח) ב"ה  
ע"ה פ"ק: נ"ב' דף דלא  
ע"ה: א"ה פ"י ד"ה  
יועיל וכו' קשה לפרוש  
זה דלמספיק:

### גליון הש"ס

רש"י א"ל פנו לי באני  
וכי' הליבר פוגה בלי. ע'  
לקמן דף ע"ה ע"ב חוק'  
ד"ה ואצ"י שמתא:  
תוס' ד"ה ונקי ליה א"ה  
כמו שאמר לקמן. דף  
ע"ה ע"ב צמ"ס ד"ה צפת:

### לעזר רש"י

אשדורדיש"ן  
[אישטודריש"ן]. הלם,  
מבוכה.

### מוסף רש"י

המת בבית ולו פתחים  
הרבה. כולם פתחים או  
סולם גורסין, כולן  
טמאין. כל כלים המונחים  
בכלל הפתחים מת ע"י  
התקרה של פתח עומדים,  
ואע"פ שאינו מתה הג'  
התאסלי על המת. שגור  
עומד טומאה על מת,  
שהו דרך יציאת הטומאה  
שסופו ללאת דרך שם, וכן  
אין אנו יודעים צהאי  
יוציאו הלך כולם עומדים  
(ביצה י'). נפתח אחד  
מהן. לאחר מיתת המת,  
הוא טמא. צין כלים  
דמיקרא צין כלים לנכוסין  
המוצאין לו מחמין, וכו'  
טהורין. לדברי הכל  
מוקמינן להו דלמדו הכל  
מכאן ולהבא ככלים המונחים

א"ל מלן נשכר, ובע"ז ח"א צ"ה, צ"ה דף י. דף י: א' הלכות פ"ו מ"ג, א) נ"ע חוק צ"ק פ: ד"ה אמר לנכרי ומסופת עינין ח: ד"ה א"ע"ג ח"א צ"ה, א) [לעיל סד. ד"ה שמי"ס] ד) [לעיל סו: וסס נמקן], ח) [לקמן ע"ה:] א) [שבת קט"ג], א) [לקמן דף ט"ז:] ח) [דף ע"ה:] א) [כ"ד כ"ה אשע"ל] ע"ה צ"ה, א) [ועמות י"ג, וע"ה] א) [דף ע"ה].